

***“Khi ta ở chỉ là nơi đất ở
Khi ta đi đất đã hóa tâm hồn”***
(Chế Lan Viên)

Lại một mùa xuân nữa sắp đến với Sài Gòn nhộn nhịp. Thành phố năng động nhất Việt Nam đang khẳng định mình trong khu vực với sự hội nhập không ngừng trong kinh tế và văn hóa. Ngày càng có nhiều người nước ngoài đến sống và làm việc tại thành phố Hồ Chí Minh, mang đến sự đa dạng sắc tộc và ngôn ngữ, cũng như nhiều cơ hội giao lưu, học hỏi lẫn nhau. Là một công ty tư vấn thiết kế các công trình cảng biển có tầm hoạt động trong và ngoài nước, Portcoast đã bổ sung vào đội ngũ chuyên môn vốn có nhiều tiến sỹ, thạc sỹ, kỹ sư tay nghề cao của mình ba kỹ sư trẻ người Myanmar để từng bước quốc tế hóa môi trường làm việc, tạo điều kiện cho nhân viên sử dụng tiếng Anh thường xuyên hơn và đồng thời cho ba chàng trai Burma (tên thường gọi mới của Myanmar) cơ hội được làm việc và thu thập kinh nghiệm ở một đất nước đang phát triển và ngày càng tiếp cận những tiến bộ mới nhất trong khoa học kỹ thuật trên thế giới.

Trò chuyện với Kyaw Lin Htet, thường gọi thân mật là Lin, chúng tôi hiểu thêm về tâm tư, tình cảm của một người con xa quê. Đất nước anh thật ra khá gần gũi với Việt Nam, và bất kỳ người Việt Nam nào từng xa nhà cũng sẽ đồng cảm được với nỗi nhớ mà anh đã phải tập sống chung với nó trong suốt 9 tháng vừa qua. Quê hương anh, gần đây trải qua những biến cố chính trị và thiên tai, là quốc gia có diện tích lớn nhất Đông Nam Á (676.581 km²), với dân số gần 50 triệu người và 135 dân tộc. Lin là người Myanmar, dân tộc chiếm 65% dân số, gần giống với người Kinh ở Việt Nam. Với đạo Phật là quốc giáo (80% người Myanmar theo Phật Giáo tiểu thừa), Lin từng xuống tóc đi tu hai lần trong đời trước năm 20 tuổi như mọi Phật tử nam khác ở Myanmar. Tiếng Myanmar (Burmese) là ngôn ngữ chính và tiếng Anh cũng được sử dụng như ngôn ngữ hành chính ở một vài nơi.

Lin cùng hai đồng hương, cũng là bạn học Aung và Myo tốt nghiệp khóa kỹ sư cảng biển (Port and Harbor Engineering) đầu tiên của trường đại học đã đào tạo họ ở Myanmar. Được một công ty của Hồng Kông chọn cử đi thực tập ngắn hạn tại Thái Lan, ba người bạn sau đó lại được tham gia 6 tháng huấn luyện ở Việt Nam, nơi họ có dịp biết đến Portcoast. Thời cai trị của thuộc địa Anh tại Myanmar đã để lại ít nhiều ảnh hưởng trong văn hóa và giáo dục. Tiếng Anh được giảng dạy từ rất sớm, cộng với chất lượng tốt ở bậc đại học trong một số ngành trọng điểm đã thu hút nhiều công ty nước ngoài đến tuyển dụng sinh viên; cũng như Portcoast có kế hoạch sát cánh cùng sinh viên khoa Kỹ Thuật Xây Dựng đại học Bách Khoa TPHCM. Tuy từng có ý định sang Singapore kiếm việc làm như phần lớn trí thức Myanmar khác, Lin, Aung và Myo đã chấp nhận lời mời của Portcoast để đến làm việc tại Việt Nam, tin tưởng rằng những dự án phía trước sẽ giúp họ thử thách chính mình và cho họ nhiều kinh nghiệm quý báu.

Đã quen với nhà ở tập thể của nhân viên Portcoast tại khu Tân Định, hàng ngày Lin và hai đồng hương đi làm bằng xe bus vì “Ở Myanmar có chạy xe máy, nhưng không dám chạy trên đường Sài Gòn đâu, thấy nguy hiểm quá!” Âm thực Myanmar, chịu ảnh hưởng của Ấn Độ, Trung Quốc, và Thái Lan, có phần giống với Việt Nam nên ba kỹ sư Burma thích nghi khá tốt. “Miễn có cơm là tụi này ổn”, Lin nói. Cả ba thừa nhận khó khăn không tránh khỏi của sự bất đồng ngôn ngữ nhưng rất phần khởi trước sự hỗ trợ hết lòng của Ban lãnh đạo và tinh thần hợp tác của tập thể nhân viên tại Portcoast. “Các đồng nghiệp Việt Nam rất cố gắng giao tiếp bằng tiếng Anh với chúng tôi, vài người cũng giỏi lắm, thỉnh thoảng hơi khó khi giấy tờ và tài liệu toàn tiếng Việt thôi”, Lin chia sẻ. Chín tháng không phải là thời gian dài, nhưng ba nhân viên nước ngoài đầu tiên của Portcoast khá tự hào với vài câu tiếng Việt lồm bồm học được từ đồng nghiệp. “Ít ra cũng phải biết để gọi món khi đi ăn chứ!”, Lin cười.

Gia đình Lin ở Myanmar có cha mẹ và anh trai, em trai Lin thì đang học ngành kỹ sư cơ khí ở Singapore. Lin nói làm việc ở Việt Nam cũng đủ sống vì anh không phải lo chỗ ở, tiền để dành anh gửi về cho mẹ, người anh nhớ nhất khi xa nhà. Chúng tôi chọc bằng tiếng Anh: “Mama boy, aren’t you?”, Lin gật đầu, cười khúc khích. “Yes, mama boy!” Giữ liên lạc với gia đình chủ yếu bằng internet, phương tiện mẹ anh không quen thuộc lắm và thường xuyên gặp đường truyền kém bên Myanmar, tình cảm của Lin dành cho mẹ chắc hẳn đúng với câu nói “Khoảng cách gần nhất không phải là một lóng tay mà là một nụ cười trong mắt khi nghĩ về nhau.” Mắt Lin rạng rỡ một chút tự hào, một chút xúc động mỗi lần nhắc đến người mẹ ở quê nhà.

Lần tới gặp Lin, Aung và Myo trong công ty, hãy thử chào họ bằng câu “Min-ga-la-ba!” (Hello), và “Nei kaun la?” (How are you?) để thấy nụ cười Burma tươi tắn trên gương mặt ba kỹ sư trẻ của Portcoast, và mong rằng họ sẽ cảm thấy như ở nhà trong tình đồng nghiệp và tình bạn ấm cúng vào mùa giáng sinh và năm mới này.

Portcoast’s poem for the Burmese engineers:

*Before you came
Burma was just a name
And Myanmar, to us,
Was merely Vietnam’s rival
In a football game
But now in Portcoast
You’re part of our team
Though language barrier
Could be tougher than it seems
Dear Aung, Myo, and Lin
We hope you feel at home here,
Wishing you a Merry Christmas,
And a Happy New Year!*